

Midwifery Consortium in oprichting wil bijdrage aan betere verloskunde leveren

Academies nemen praktijken mee in vernieuwing en verbetering

Nic van Son

De Academies Verloskunde van Amsterdam-Groningen en Maastricht hebben het initiatief genomen om een landelijk consortium voor de eerstelijns verloskunde op te richten. Doel van dit Midwifery Consortium is om een bijdrage te leveren aan een betere zorg en beter onderwijs en onderzoek door de eerstelijns verloskunde.

Het is bekend: de verloskunde ligt onder vuur wegens de hoge perinatale sterfte, vergeleken met ons omringende landen. Het adviesrapport 'Een goed begin' van de Stuurgroep Zwangerschap en Geboorte zet een aantal mogelijke oorzaken op een rijtje. Daaronder vallen gedragsgerelateerde risicofactoren bij de zwangere, zoals roken en overgewicht, maar ook hiaten in de kennis over

eerstelijns verloskundigen een actieve bijdrage laten leveren aan wetenschappelijk onderzoek en onderwijs. Daarna wil het consortium de samenwerking met aanverwante disciplines vergroten om zo te komen tot een verbetering van kwaliteit van zorg, kwaliteit van onderwijs en kwaliteit van onderzoek."

Zorginnovatie

Vanuit de opleidingen wordt het project getrokken door Marianne Nieuwenhuijze, voorzitter van de vakgroep Midwifery Science van de AVM, en Gea Vermeulen, directeur van de AVAG. "Een belangrijke taak van het Midwifery Consortium is de organisatie en bevordering van verloskundig onderzoek," legt Vermeulen uit. "Als opleidingen zijn wij al langer bezig met de academisering. Dat betekent dat onze onderzoeksgroepen onderzoek

Vragen die uit de praktijk komen worden vertaald naar onderzoek.

de zorg rond zwangerschap en geboorte of een niet altijd optimale overdracht tussen eerste en tweede lijn. De stuurgroep is met aanbevelingen gekomen en de beroepsgroep zelf erkent ook dat er dingen verbeterd kunnen worden.

Onderzoek versterken

Naar aanleiding van het adviesrapport is er binnen de beroepsgroep van eerstelijns verloskundigen dan ook veel gediscussieerd, met name over hoe een en ander verbeterd zou kunnen worden. Een van de initiatieven kwam daarbij van de Academie Verloskunde van Amsterdam-Groningen (AVAG) en de Academie Verloskunde Maastricht (AVM): het oprichten van een Midwifery Consortium. Dit zou de mogelijkheid bieden om het onderzoek door de eerstelijns/fysiologische verloskunde te versterken en verloskundige praktijken de mogelijkheid te bieden daarin te participeren. Het consortium wordt in projectvorm uitgewerkt. Onafhankelijk projectleider epidemioloog Cathrien Jacobi geeft uitleg: "Wij willen ten eerste de

uitvoeren, zodat de resultaten daarvan vertaald kunnen worden naar richtlijnen, protocollen, interventies, begeleidingsmodellen en dergelijke. Op die manier wordt het evidence-based handelen versterkt. We hopen met het Midwifery Consortium de eerstelijns praktijken daarin sterker te kunnen meenemen. Zo krijg je aan de ene kant een versnelling van de zorginnovatie, doordat onderzoeksresultaten in de praktijk worden geïmplementeerd, en anderzijds worden vragen die uit de praktijk komen weer vertaald naar onderzoek."

Academische praktijken en MRNN

Het onderzoek door eerstelijns praktijken krijgt op verschillende manieren gestalte. Jacobi: "Er zijn nu al praktijken die nauw samenwerken met de academies. Zij vormen straks een kern van academische praktijken die met de academies onderzoek initiëren, uitvoeren, de resultaten daarvan consequent toepassen en zo hun zorg innoveren. Ook dragen ze straks bij aan het wetenschappelijk onderwijs, in hun praktijken en in de academies. Zo versterken de opleidingen en het veld elkaar." Er zijn ook praktijken die op een minder intensieve manier

bij willen dragen aan onderzoek. Het Midwifery Consortium wil hen organiseren in het Midwifery Research Network Nederland (MRNN). Vermeulen: "Zij dragen vooral aan het onderzoek bij door gegevens te verzamelen. Wij faciliteren hen met bijvoorbeeld protocollen over hoe je patiënten informeert, standaardbrieven, methoden om data te verzamelen. Wij willen ook de deelname stroomlijnen, dat niet steeds dezelfde praktijken worden

belangrijk vinden, die een masteropleiding hebben gedaan en daardoor ervaring hebben met het zelf uitvoeren van onderzoek. Ook werken ze vaak al actief samen met de academies, in het onderwijs en in het onderzoek." Dit is natuurlijk maar een klein aantal van het totale aantal verloskundigen in Nederland. "We hopen in de nabije toekomst nog meer praktijken bereid te vinden om met ons mee te denken (zie kader met oproep). Hoe meer ver-

Hoe meer verloskundigen uit de praktijk betrokken worden, hoe breder het Midwifery Consortium straks gedragen wordt.

gevraagd en andere nooit. Overigens zijn in het MRNN ook de masteropleiding van het AMC en de Academie Verloskunde in Rotterdam vaste partners."

Groeimodel

Het opzetten van het consortium verloopt volgens een groeimodel, legt Jacobi uit. "We hebben al heel snel de hoogleraar Eerstelijns Verloskunde aan het AMC, Simone Buitendijk, bij het initiatief betrokken. We willen samenwerken met andere partners – het tweedelijns Verloskundig Consortium, de kraamzorg, de GGD, Centra voor Jeugd en Gezin, het NIVEL en TNO – om met ons na te denken over onderzoek dat leidt tot innovaties in de zorg." Bij de oprichting van het Midwifery Consortium zijn momenteel 12 verloskundigenpraktijken betrokken. Jacobi: "Die denken actief mee in het samenwerkingsverband. Het zijn betrokken mensen die onderzoek

loskundigen uit de praktijk betrokken worden, hoe breder het Midwifery Consortium straks gedragen wordt."

Dialogoog

Door de academisering van de opleidingen komen er natuurlijk ook meer en meer nieuwe verloskundigen die zijn opgegroeid met onderzoek en evidence-based handelen. Is dat een voordeel? Jacobi: "Aan de ene kant wel: het belang van onderzoek hebben ze al vanaf het begin aan meegekregen. Maar er kan ook een kloof ontstaan tussen academisch geschoolde verloskundigen en verloskundigen die vooral ervaring in de praktijk hebben opgedaan. Om die te overbruggen, moet een goede dialoog gevoerd worden. Want het consortium gaat alleen werken als het in samenspraak ontstaat, met inbreng van alle partijen."

Oproep: Meedenkende verloskundigen gezocht!

Het Midwifery Consortium krijgt gestalte in een samenwerkingsproject tussen de Academies Verloskunde Amsterdam-Groningen en Maastricht, en TNO Kwaliteit van Leven, het Nivel, het VUmc en het AMC. Vanaf het begin praten en denken ook enkele verloskundigenpraktijken mee. Projectleider Cathrien Jacobi hoopt dat nog meer verloskundigen aansluiten. "Het consortium bevindt zich in het beginstadium. Na de eerste bijeenkomst in februari wordt rondom de zomervakantie een tweede bijeenkomst georganiseerd. Wij nodigen verloskundigen die graag actief willen meedenken

en meewerken aan de oprichting en uitbouw van het consortium van harte uit om zich te melden. Ieder van jullie vragen we om na te denken over de volgende twee punten:

- Wat vind je dat het consortium moet bereiken?
- Wat vind je dat het consortium voor jou moet opleveren?

Graag ontvangen wij aanmeldingen van verloskundigen die actief willen meewerken en meedenken, met persoonlijke antwoorden op de twee bovenstaande vragen, op email-adres info@cago.nl."